

MAGAZINE

HEIFER NIEUWS NR. 1 - JAARGANG 7

JANUARI 2019

DE BESTE
WENSEN
VOOR 2019!

VAN BOER TOT BOER
LEAD FARMERS
LEIDEN DE WEG

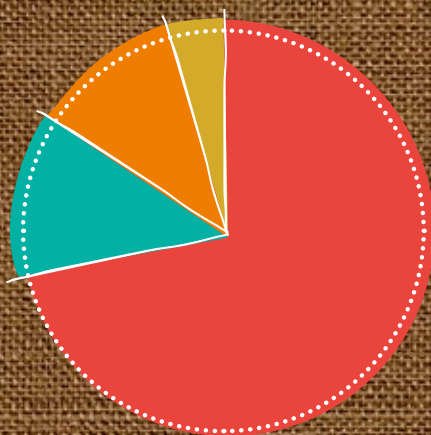
JUBILEUMJAAR!
HEIFER NEDERLAND
BESTAAT 20 JAAR

DE OEGANDESE
EUNICE WERKT AAN
HAAR TOEKOMST

Het jaar 2018 in vogelvlucht

Totale inkomsten
€ 1.390.278

Totale bestedingen
€ 1.477.050

73,2%
PROJECTEN EN VOORLICHTING

12,8%
SUBSIDIE AANVRAGEN

9,1%
FONDSENWERVING

4,9%
ADMINISTRATIE EN BEHEER

TIJDENS EEN BIJeenKOMST VAN AGRIPROFOCUS OVER POST HARVEST LOSSES RIEP HEIFER OP OM MEER TE INVESTEREN IN HET ONTWIKKELEN VAN MELKKOELTANKS OP ZONNE-ENERGIE. INMIDDELS IS ER EEN ACTIEVE WERKGROEP AAN DE GANG MET DAT IDEE.

IN ETHIOPIË HEBBEN ONZE PROJECTDEELNEMERS HUN VOEDING STERK VERBETERD: ZE ETEN FREQUENTER EN GEVARIEERDER EN HET AANTAL MAANDEN MET EEN VOEDSELTEKORT IS GEHALVEERD.

HEIFER NEDERLAND ADVISEERDE HET INTERNATIONALE NETWERK OVER HET ONDERWERP 'MONITORING EN EVALUATIE' TIJDENS EEN INTERNATIONALE BIJeenKOMST IN SENEGAL.

HEIFER BETREKT VERSCHILLENDE BEDRIJVEN OM DE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS TE REALISEREN. DIT JAAR ZIJN WE DRIE NIEUWE SAMENWERKINGEN AANGEGAAN.

IN MALAWI ZIJN DE BOERINNEN GETRAIND IN HET MAKEN VAN ENERGIEZUINIGE OVENS. INMIDDELS ZIJN 67 OVENS IN GEBRUIK.

IN 2018 LAG DE FOCUS OP HET BETREKKEN VAN INSTITUTIONELE DONOREN BIJ ONS WERK. SAMEN MET ONZE PARTNERS HEBBEN WE EEN AANTAL VOORSTELLEN VOOR GROTE PROJECTEN INGEDIEND BIJ DE EUROPESE UNIE. DAT HEEFT NOG NIET TOT SUCCES GELEID.

920
GEZINNEN

beschikken over een stabiel en leefbaar inkomen

1.720
VROUWEN

hebben een betere positie in het gezin en meer zeggenschap binnen de gemeenschap

2.170
GEZINNEN

hebben het hele jaar door voldoende gevarieerde maaltijden

1.354
BOEREN EN BOERINNEN

hebben de volgende stap gezet. Zij verkopen hun producten nu ook op de markt

6.079
GEZINNEN

passen technieken toe op hun akkers, die hen weerbaarder maken tegen klimaatverandering

HANDEN UIT DE MOUWEN IN 2019

Samen hebben we veel bereikt in het afgelopen jaar. Meer dan 1.300 boeren hebben de stap naar de markt gezet. En ruim 6.000 gezinnen passen technieken toe op hun akkers die hen weerbaarder maken tegen klimaatverandering. Daar mag u best trots op zijn!

DOET U OOK WEER MEE?

Het aantal mensen met honger in de wereld is weer gestegen. Dat vinden wij onacceptabel en onnodig. Daarom steken wij, samen met alle boeren en boerinnen, in 2019 meer dan ooit de handen uit de mouwen. We willen duizenden gezinnen de kans geven om honger en armoede achter zich te laten. Doet u weer mee? U kunt op verschillende manieren een steentje bijdragen. Wij denken graag met u mee over wat u het beste past. We geven alvast een paar voorbeelden:

GEEF INVULLING AAN UW MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Wilt u met uw bedrijf invulling geven aan uw maatschappelijke betrokkenheid? Misschien kunnen we iets voor elkaar betekenen. Van sponsoring tot projectontwikkeling, Ingeborg gaat hierover graag met u in gesprek. U kunt haar bereiken door te bellen naar 0165-520123 of stuur een mailtje naar ingeborg@heifer.nl.

IETS TE VIERN?

Reden voor een feestje! Heeft u geen specifieke cadeauwensen? Misschien is het een idee om in plaats van een envelop een donatie te vragen voor Heifer? We voorzien u graag van folders, bedankkaartjes en posters.

NEEMT U AFSCHEID VAN UW WERK?

Uw collega's willen dit moment vast aangrijpen om iets moois mee te geven. We zien het steeds vaker dat men in plaats van een cadeau een bijdrage vraagt voor het werk van Heifer. Geweldig vinden wij dat! Op deze manier laat u ook nog eens veel meer mensen kennis maken met Heifer. Twee vliegen in één klap dus!

LAAT UW IDEALEN DOORLEVEN

Soms ontvangen wij een erfenis. Wij vinden het heel bijzonder als de idealen van donateurs op deze manier doorleven. Wilt u meer weten over nalaten? Anne-Marije staat u graag te woord via 0165-520123 / annemarije@heifer.nl.

LAAT UW KINDEREN EN KLEINKINDEREN KENNIS MAKEN MET HEIFER

Niets is zo aanstekelijk als uw eigen enthousiasme. We zien steeds meer betrokken donateurs het verhaal van Heifer overbrengen op de eigen familie. Leg eens nonchalant onze nieuwsbrief op tafel, of geef de (klein)kinderen met hun verjaardag, Sinterklaas of Kerst een kip. Dit cadeau tovert een glimlach op ieders gezicht en maakt ook nog eens een boer of boerin dolgelukkig. Succes gegarandeerd!

SAMEN MET UW KERK

Met regelmaat ontvangen wij mooie donaties van kerken, parochies en gemeenten. Soms eenmalig, soms voor een langere periode. Zo kan er tijdens de dienst worden gecollecteerd, of sparen kinderen van de kinderdienst samen voor een dier. Anne-Marije vertelt u hier graag meer over. U bereikt haar via 0165-520123 / annemarije@heifer.nl.

SPAAR MET UW KLAS VOOR EEN VOLLE STAL

Staat u voor de klas? Er worden vast wel eens acties georganiseerd voor goede doelen. Bedenk samen met de klas een leuke actie om geld in te zamelen en vul daarmee de stal van een arme boer. Voor de kinderen is het een hele concrete en leuke manier om kennis te maken met ons werk. Neem even contact op met Eva via 0165-520123 of eva@heifer.nl. Ze stuurt u graag foldermateriaal en spaarposters toe.

VOORUIT MET DIE GEIT!

Doet u wel eens mee aan een sportevenement of wedstrijd? Zet uw sportieve prestatie in voor ons werk en laat u sponsoren!

KLIMAATVERANDERING IN JE ACHTERTUIN

IN DE ZOMER VAN 2018 KWAM HET WEL HEEL DICHTBIJ: DE BRANDENDE HITTE, HET WACHTEN OP REGEN, DE VERGEELDE WEIDES, GEBARSTEN KLEIGRONDEN EN TEGENVALLENDE OOGSTEN. INEENS ONDERVONDEN WE HIER IN NEDERLAND AAN DEN LIJVE WAT KLIMAATVERANDERING BETEKENT.

Op plaatsen waar Heifer waterpunten maakt of herstelt ontstaan groene zones in een kurkdroge omgeving. In Tanzania legden boeren moestuinen aan rondom de nieuwe waterput en de zelf gegraven waterpoelen, die ook dienen als regenwateropvang. Op deze dronefoto is het effect op de omgeving goed zichtbaar.

De boeren en boerinnen in onze projecten vertellen ons al veel langer hoe hun leven door het veranderend klimaat beïnvloed wordt. Er zijn meer hete dagen, regens zijn onvoorspelbaarder, droge periodes worden langer, maar ook het aantal overstromingen neemt toe. En dat heeft effect op de opbrengsten van het land. En dus op de inkomens en voeding van hun gezinnen.

AANTAL MENSEN MET HONGER NEEMT TOE

De Voedsel en Landbouw Organisatie van de Verenigde Naties stelde vast dat het aantal mensen met honger weer toeneemt, en dat klimaatverandering een belangrijke oorzaak is. Om de kwetsbaarheid voor het veranderend klimaat te verminderen, en te garanderen dat er voldoende, gezond voedsel is, zijn extra inspanningen nodig.

Daar voelen wij ons door aangesproken. Want dit is precies wat Heifer doet. In onze projecten versterken boeren hun weerbaarheid door samen te werken, te leren en te sparen. Ze passen klimaat-slimme technieken toe in de landbouw en het beheer van bodem, bos en water. En de sterke combinatie van veehouderij en landbouw verschaft hen een stabiel inkomens, waardoor zij droge periodes makkelijker overbruggen.

LEREN OMGAAN MET HET VERANDEREND KLIMAAT

Maar wat zijn die klimaat-slimme technieken? Het gaat vaak om relatief eenvoudige, maar zeer effectieve methodes, waarmee boeren de toegang tot water en de bodemvruchtbaarheid verbeteren.

We geven een aantal voorbeelden:

BODEMBEDEKKING

Door het aanbrengen van een mulchlaag van bladeren, gras en mest op de akker wordt regenwater beter opgenomen en vastgehouden. Dit voorkomt uitdroging van de grond en draagt bij aan een betere bodemvruchtbaarheid.

HET NIEUWE KOKEN

Veel vrouwen koken nog op open vuur. Deze traditionele manier van koken vereist veel hout, terwijl een groot deel van de warmte verloren gaat. Bovendien is zo'n open vuurtje brandgevaarlijk en de rook is zeer schadelijk voor longen en ogen. Koken op energiezuinige ovens is veiliger en veel beter voor het milieu. Deze ovens gebruiken 80% minder hout. Hierdoor daalt de houtkap en is men minder tijd kwijt aan het halen van hout. Energiezuinige ovens zijn uitgerust met ventilatieroosters en een schoorsteen, waardoor de rook naar buiten wordt geleid. Daardoor zijn ze ook nog eens minder schadelijk voor de gezondheid.

BEETJE BIJ BEETJE

Jonge, net aangeplante, bomen zijn zeer gevoelig voor droogte en hebben constante bewatering nodig. Druppelirrigatie is een perfecte oplossing. Door een plastic fles met een klein gaatje in de dop ondersteboven aan een boom te hangen, druppelt er beetje bij beetje water uit de fles. Een boom kan met een volle fles zo'n 3 tot 5 dagen vooruit. Boeren hebben er weinig omkijken naar, en er gaat vrijwel geen water verloren door verdamping. Deze simpele vorm van irrigatie is voor iedere boer toegankelijk.

IN HOKJES DENKEN

Regenbuien zijn steeds onvoorspelbaarder en kunnen erg hevig zijn. Het water dat valt moet optimaal gebruikt worden. Door akkers met dijkes op te delen in blokken, en te zaaien in kuilen, spoelt water niet weg en blijft het beschikbaar voor de planten.

IN GOOT EN PLAS

Regenwater kan op verschillende manieren worden opgevangen. Bijvoorbeeld door het plaatsen van regentonnen onder een dakgoot. Of door het water dat op wegen valt weg te leiden naar naastgelegen akkers. Kleine vijvers op laaggelegen punten kunnen water opslaan voor gebruik tijdens het droge seizoen.

VAN BOER TOT BOER

Om zoveel mogelijk boerengezinnen uit de armoede te krijgen moeten we groots denken. Daarom passen we in al onze projecten de Lead Farmer Methode toe. Met deze methode wordt theoretische en praktische kennis op het gebied van landbouw, veehouderij en milieu van boer tot boer doorgegeven. Het is een zeer effectieve en efficiënte manier van leren waarmee we een grote groep mensen bereiken.

HOE WORD JE EEN LEAD FARMER?

Op groepsniveau gaan 3 boeren of boerinnen met elkaar de strijd aan. De kandidaten moeten de groepsleden zien te overtuigen van zijn of haar kwaliteiten. Wie krijgt het vertrouwen? De winnaar wordt 'lead farmer' en volgt trainingen op het gebied van duurzame landbouw- en veehouderijmethoden, klimaatverandering, bos-, bodem- en waterbeheer en het gebruik van mest. Vervolgens vormt de lead farmer een kleinere groep van 30 personen die samen aan de slag gaat. De groepsleden, ook wel follow farmers genoemd, worden door de lead farmer getraind en begeleid in het toepassen van de nieuwe technieken.

LEAD FARMER SARAH

Sarah uit Malawi is zo'n Lead Farmer. Samen met andere boeren en boerinnen volgde ze een speciaal programma om zich voor te bereiden op haar taak. Het is aan Sarah om alle kennis over te dragen aan haar 30 groepsleden. Haar eigen boerderijtje gebruikt ze om diverse landbouwtechnieken te demonstreren.

Naast de trainingen ontving Sarah een fiets, zaden voor sojabonen en pinda's en een geit. Binnen mum van tijd stonden haar gewassen er fantastisch bij. Dit levert een mooi extra inkomen op. Het gezin van Sarah eet nu drie maaltijden per dag in plaats van één, en inmiddels staan er 4 geiten in de stal.

Na het doorgeven van zaden en een geitje, investeerde Sarah in meer zaden voor sojabonen. Hiervan gaf ze meteen een groot deel door aan haar groepsleden. De productie gaat zo goed dat ze als groep genoeg hebben om collectief te gaan verkopen aan de grotere inkopers.

Sarah heeft met behulp van haar extra inkomen een stukje land gekocht en een varken - die inmiddels is bevallen van zeven biggetjes. Ook heeft ze een moestuin aangelegd. Plantte ze boompjes rondom haar huis voor de verkoop van brandhout. En kocht ze matrassen, zodat haar gezin niet meer op de grond hoeft te slapen. De volgende stap is de aanschaf van bedden en de bouw van een groter huis. En als er medische hulp nodig is, zoals onlangs voor haar dochter, is ze in staat om gewoon de rekeningen te betalen. Kinderen die naar school kunnen, fatsoenlijke kleding, goede hygiëne en een gezond dieet vormen nu de basis voor haar familie. En dat deelt ze graag met anderen.

Op www.heifer.nl/leadfarmer staat een prachtig filmpje over het Lead Farmer programma in Malawi.

“VROEGER ZOU IK VEEL ALLEEN HEBBEN GEDAAN, ZONDER HULP TE VRAGEN AAN ANDEREN. DANKZIJ HEIFER HEB IK GELEERD HOE BELANGRIJK HET IS OM SAMEN TE WERKEN. ALLES STAAT IN HET TEKEN VAN HET GROEPSBELANG”.

KIPPENHOUDEN 2.0

Het houden van kippen kan een lucratieve business zijn. Mits je de juiste technieken toepast. Boeren in Tanzania hebben geleerd een broedtechniek te gebruiken waarmee ze de kippen gelijktijdig kunnen laten broeden. Hierbij maken ze gebruik van een zelfgemaakte broedkist, ook wel kinengunengu genoemd. Zo fokken ze in één cyclus tientallen gezonde, jonge kippen in plaats van elke week een paar. Maar hoe doen ze dat dan?

Om te beginnen hebben de boeren kippen nodig. Vaak hebben ze er al een paar rondlopen, maar om echt volume te maken ontvangen de boeren extra kippen.

Bij het toepassen van nieuwe technieken komt ook een stukje theorie kijken. De boeren leren alles over het duurzaam houden van kippen en het bouwen van een broedkist.

Nadat de kippen de eerste eieren hebben gelegd, halen ze de eieren tijdelijk weg. Om er voor te zorgen dat het legproces doorgaat, worden de eieren vervangen door aardappels of stenen. De kippen worden dus een beetje voor de gek gehouden.

Als het gewenste aantal eieren verzameld is, worden ze allemaal teruggeplaatst bij de kippen. En broeden maar!

Vier dagen na het uitbroeden worden de kuikens geplaatst in een broedkist (de kinengunengu). In deze kist zijn ze de eerste cruciale dagen beschermd tegen ziekten en roofdieren. Hierdoor neemt het aantal sterfgevallen af en de productie enorm toe.

Als de kuikens zijn uitgekomen, worden de kippen met hun kontje in koud water gedompeld. Hierdoor stopt hun broedsheid, gaan ze weer eieren leggen en start de hele cyclus opnieuw.

Sommige boeren schaffen, indien ze genoeg geld hebben verdiend, een broedmachine aan. Zo hebben ze meer broedcapaciteit en zijn de eieren nog beter beschermd tijdens het broedproces.

HEIFER

20
JAAR

HEIFER NEDERLAND BESTAAT 20 JAAR!

Het is feest bij Heifer, dit jaar bestaan we 20 jaar! Het hele jaar staat in het teken van dit jubileum. Zo verschijnt er een extra dik jubileum magazine, waarin we terugblikken naar ons werk de afgelopen 20 jaar. En we gaan het in de zomer uitgebreid vieren, samen met u. De datum en het programma maken we in het voorjaar bekend. Houd uw brievenbus in de gaten!

IS UW VAKANTIE OF WERKTRIP EEN KIP, GEIT OF EZEL WAARD?

U herkent het misschien wel. Hotel nodig, even naar **Booking.com** en alle opties verschijnen op uw scherm. **Makkelijker kunnen wij het niet maken voor u, wel leuker! Dankzij onze samenwerking met Booking.com.**

Vanaf nu kunt u hotels via de speciale Heifer link boeken. De pagina is te herkennen aan ons logo. Alles werkt zoals u gewend bent, alleen doneert Booking.com automatisch 7% van het reserveringsbedrag aan onze projecten. Zo levert uw weekendje weg al gauw een paar kippen op! En dat kost u, of Heifer, helemaal niets extra's.

WERKT HET OOK MET DE BOOKING.COM APP?

Ja, dat kan. Maar wel met een kleine omweg. Ga op uw mobiel eerst naar **booking.com/supportheifer**. Op de pagina krijgt u dan een verwijzing naar de app. Boek wel binnen 24 uur anders vervalt de link.

Dus heeft u iets op de planning?

Snel naar **booking.com/supportheifer**. Veel plezier!

TIP:

Sla de link op onder uw favorieten, deze blijft geldig.

EUNICE ATAR WERKT AAN HAAR TOEKOMST

Het noorden van Oeganda gaat nog steeds gebukt onder de gevolgen van de burgeroorlog die er 25 jaar woedde. De 27 jarige Eunice Atar groeide op in deze regio, waar veel jongeren slecht geschoold zijn en een goed toekomstperspectief missen. Eunice zette door, en werkt nu voor Heifer.

WAAR EEN WIL IS, IS EEN WEG

De ouders van Eunice moeten rond zien te komen van de fruitteelt en visserij. Een flinke uitdaging met een economie die nog altijd plat ligt door de oorlog. Toch stuurden moeder Semmy en vader Robert Eunice naar school. Als klein meisje liep ze iedere dag over de stoffige Oegandese wegen. Een uur heen en een uur terug. Voordat ze aan de wandeling kon beginnen hielp ze eerst nog haar moeder mee op het land. Rustig opstarten was er niet bij voor Eunice. Op school kreeg ze tussen de middag niets te eten, waardoor ze na een lange dag uitgehongerd huiswaarts keerde.

Het onderwijsniveau in Dokolo kunnen we gerust als beroerd omschrijven. Gekwalificeerde leerkrachten zijn schaars en 'betere' scholen liggen ver weg. Veel jongeren verlaten vroegtijdig school zonder een fatsoenlijke brief te kunnen schrijven. Dit, in combinatie met het lage aanbod in banen, zorgt voor een hoge jeugdwerkloosheid. Alleen voor een paar gelukkigen is een 'goede' baan weggelegd.

Eunice is blij dat zij heeft doorgezet. Ze had namelijk een droom. Als jong meisje wilde ze al verpleegster worden. "Ik wilde dat iedereen in ons dorp toegang had tot medische zorg. Ik was als klein kind veel ziek.

Verpleegsters stonden bij mij op een voetstuk. Het waren slimme en krachtige vrouwen en hadden veel respect en aanzien. Dat wilde ik ook. Helaas mocht het niet zo zijn, het niveau op mijn school was te laag".

Eunice kon dan geen verpleegster worden, ze ging niet bij de pakken neerzitten. Uiteindelijk heeft ze met haar enorme doorzettingsvermogen de basisschool en middelbare school afgemaakt, volgde ze een opleiding aan het Kaberamaido technisch instituut en behaalde ze haar diploma aan de Busitema Universiteit. 3 jaar na haar afstuderen vond Eunice haar eerste baan in de landbouwsector.

"HET NIVEAU OP MIJN SCHOOL WAS ZO LAAG DAT IK MET MIJN CIJFERS NIET WERD TOEGELATEN TOT DE OPLEIDING VERPLEEGKUNDE. DAAR GING MIJN DROOM.."

“BIJ DE NATIONAL COOPERATIVE BUSINESS ASSOCIATION, MIJN EERSTE BAAN, HEB IK AL MET LANDBOUW JEUGDGROEPEN GEWERKT. DIE ERVARING KOMT NU GOED VAN PAS IN MIJN NIEUWE FUNCTIE”

In de tussentijd zit Eunice niet stil. Ze verbouwt haar eigen groenten en opende onlangs, met het geld dat ze verdiende als onderzoeksassistent en de verkoop van sorghum en sojabonen, een eigen winkeltje. Hier verkoopt ze hoofdzakelijk basisbenodigdheden zoals suiker, zout, bloem en rijst. Deze dame gaat er wel komen, daar zijn wij van overtuigd!

Kijk voor meer informatie over het educatieproject in Oeganda op www.heifer.nl/projecten/educatie-oeganda.

AAN DE SLAG VOOR HEIFER

Een jaar geleden werd Eunice aangenomen als onderzoeksassistent voor ons educatieproject. Na het uitvoeren van een tweetal onderzoeken wilde ze een stapje hogerop en solliciteerde naar de functie Community Facilitator. In haar nieuwe functie gaat Eunice nauw met jongeren samenwerken door ze te trainen en begeleiden gedurende het project. Om te zorgen dat ze goed is voorbereid wordt ze binnenkort, samen met haar nieuwe collega's, getraind in o.a. groepsdynamiek, gender, ondernemerschap, netwerken en financieel management. Vervolgens gaat ze jongerengroepen vormen en kan het echte werk beginnen.

BLIK OP DE TOEKOMST

Bij het educatieproject zijn verschillende belanghebbende partijen betrokken. In haar nieuwe functie gaat Eunice intensief samenwerken met lokale ondernemers, onderwijsinstellingen, andere NGO's en de lokale overheid van Dokolo district.

Dit is voor Eunice een uitgesproken kans om haar netwerk uit te breiden en haar kennis op het gebied van landbouw en ondernemerschap te verdiepen. In de toekomst hoopt ze daarmee door te groeien naar Project Officer.

“IK HEB EEN ENORME PASSIE VOOR ONDERNEMERSCHAP, HANDEL EN ONTWIKKELING”

HEIFER

STOP HONGER
HELP EEN BOER

COLOFON:

Dit magazine is een uitgave van
Heifer Nederland

Vormgeving: BuroGeus.nl
Drukwerk: Altorfker Drukkerij b.v.

Heifer Nederland
Kade 23, 4703 GA Roosendaal
T +31(0)165 - 520 123
E info@heifer.nl
I www.heifer.nl
Iban NL60 INGB 0000 004663

GOLD DOEL

HEIFER.NL

